

WE ARE MONITORING

Statystyki

13.07–26.07.2023

Poniższe opracowanie zawiera dane uzyskane z pierwszej ręki od osób uczestniczących w opisanych wydarzeniach. Dziękujemy wszystkim organizacjom humanitarnym działającym na pograniczu polsko-białoruskim oraz osobom z nimi współpracującym za udostępnienie nam raportów z przeprowadzonych przez siebie interwencji. Nasze źródła obejmują zarówno organizacje, nieformalne inicjatywy, jak i osoby prywatne, często pragnące zachować anonimowość, dlatego nie wymieniamy ich z nazwy, jeżeli nie udzieliły nam na to zgody. Szczególne podziękowania należą się wszystkim osobom w drodze, które zdecydowały się podzielić z nami własnymi doświadczeniami.

Pracownicy i pracowniczki organizacji humanitarnych oraz osoby z nimi współpracujące podkreślają, że trudny kontekst i etyka ich pracy często nie pozwalają na uzyskanie bardziej szczegółowych informacji na temat historii i sytuacji ludzi w drodze. Podczas interwencji wielu z nich jest w tak złym stanie psychofizycznym, że nie ma możliwości uzyskania szczegółowych informacji bez narażania ich na ryzyko retraumatyzacji lub wywoływania w nich poczucia, że są organizacjom humanitarnym winni jakiegokolwiek odpowiedzi na pytania z racji otrzymania od nich wsparcia.

Opisywane interwencje i wsparcie udzielone osobom w drodze miały miejsce na terytorium województw podlaskiego i lubelskiego. Osobom przebywającym w Białorusi udzielane są informacje dotyczące sytuacji prawnej oraz dostępu do procedur ubiegania się o ochronę międzynarodową w Polsce i w Białorusi.

Mamy nadzieję, że ten krótki zarys kontekstu pomoże Wam lepiej zrozumieć obecną dynamikę wydarzeń w rejonie przygranicza z Białorusią. Dodatkowe pytania i rekomendacje osób lub organizacji, które również mogłyby być zainteresowane otrzymaniem raportów prosimy kierować na adres wearemonitoring@gmail.com.

Podsumowanie ilościowe 13.07–19.07.2023

	grupy	osoby indywidualne	dzieci (MBO ¹)	kobiety (w tym w ciąży)
Zgłoszenia łącznie	26	93	6 (5)	12 (1)
Zgłoszenia z BY / w tym systiema²	2/0	3/0	0 (0)/0	2 (1)/0 (0)
Pomoc udzielona	17	64	2 (1)	10 (0)
• pomoc rzeczowa / w tym szpital	17/0	64/0	2 (1)/0	10 (0)/0
• pomoc prawna / w tym szpital	0/0	0/0	0/0	0 (0)/0
• pomoc medyczna PL / BY³	2/0	2/0	0/0	1/0
Zgłoszone wywózki	8	30	1 (0)	1 (0)
Zgłoszone osoby zaginione⁴	1	3	3 (3)	0
Zgłoszona przemoc PL / BY	1/1	1/1	0/0	0/0
Urazy w wyniku muru	0	0	0 (0)	0
Liczba interwencji			23	

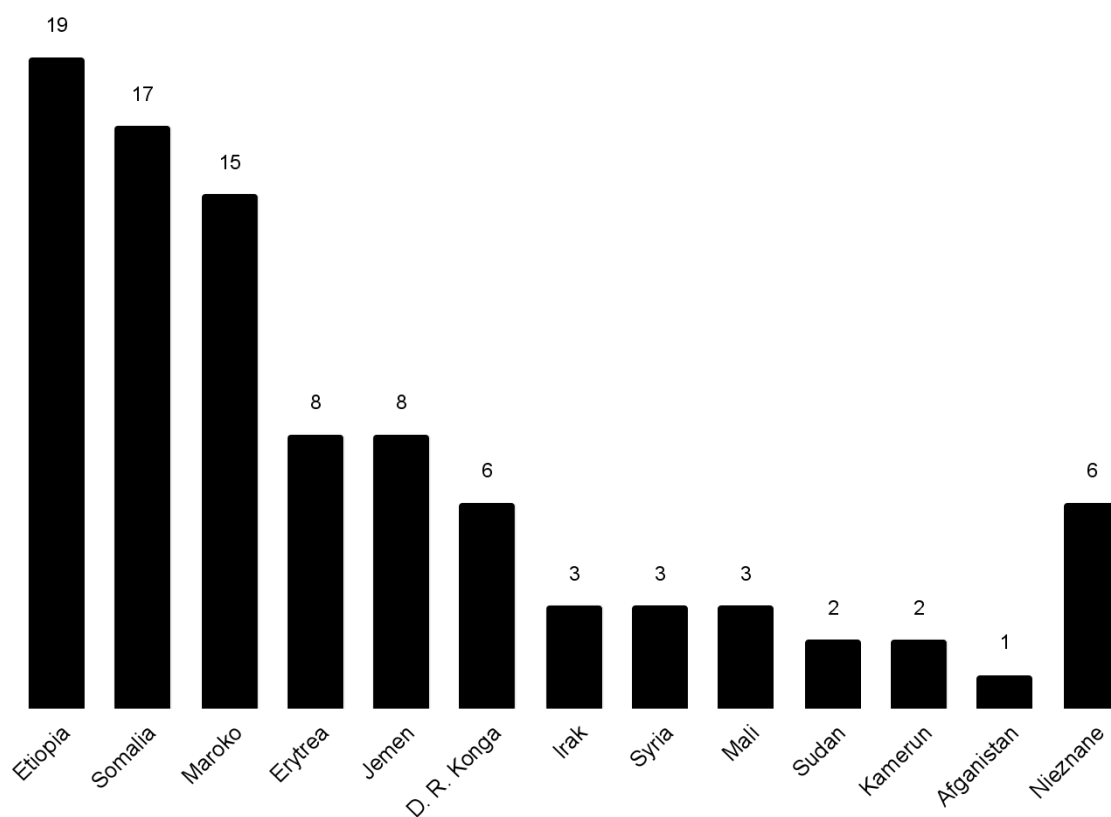
¹ Małoletni bez opieki. Osoby poniżej 18 roku życia podróżujące bez opieki prawnych opiekunów.

² Systiema jest ogólnie przyjętym określeniem na umocnienia graniczne po stronie białoruskiej. Tu: chodzi także o teren znajdujący się pomiędzy Polską a Białorusią w pasie między umocnieniami granicznymi obu krajów.

³ Migranci zostali przekierowani do oddziału organizacji "Lekarze bez granic" działającego na terenie Białorusi.

⁴ Za zaginione uznajemy osoby, których zaginięcie zostało zgłoszone przez najbliższych krewnych, w sytuacji kiedy nie mają kontaktu ze zgłaszaną osobą co najmniej od trzech dni.

Kraje pochodzenia 13.07–19.07.2023

Podsumowanie ilościowe 20.07–26.07.2023

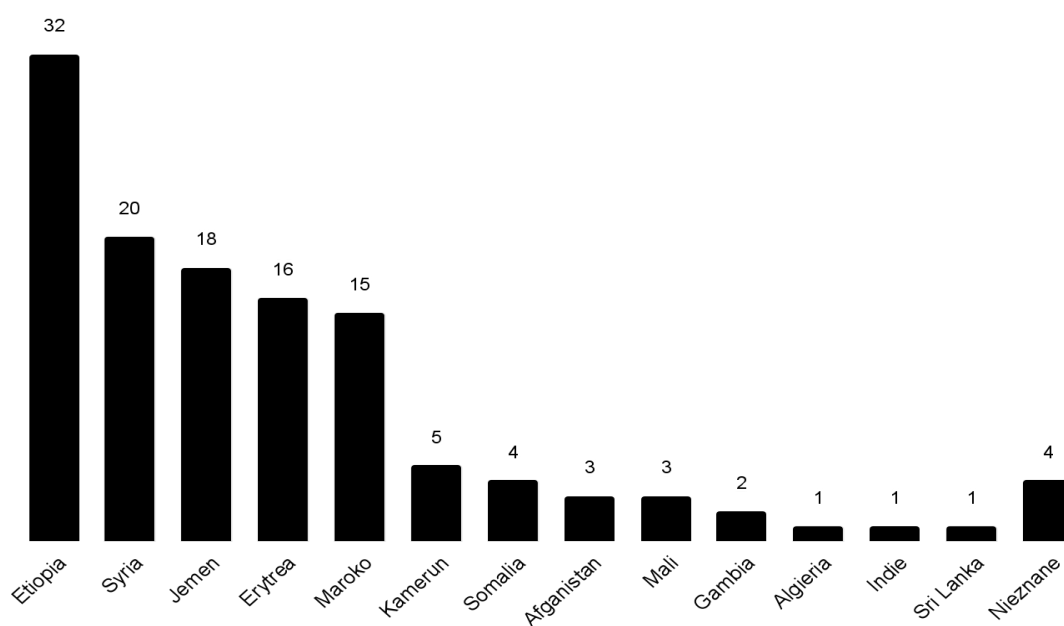
	grupy	osoby indywidualne	dzieci (MBO ⁵)	kobiety (w tym w ciąży)
Zgłoszenia łącznie	29	125	3 (1)	7
Zgłoszenia z BY / w tym sistemiama	2/2	2/2	0	0
Pomoc udzielona	21	97	3(1)	7
• pomoc rzeczowa / w tym szpital	17/1	76/1	3 (1)/0	7
• pomoc prawna / w tym szpital	3/1	5/3	0/0	0
• pomoc medyczna PL / BY ⁶	1/0	2/0	0/0	0

⁵ Małoletni bez opieki.

⁶ Migranci zostali przekierowani do organizacji "Lekarze bez granic" działającej na terenie Białorusi.

	grupy	osoby indywidualne	dzieci (MBO ⁵)	kobiety (w tym w ciąży)
Zgłoszone wywózki	6	15	1 (1)	0
Zgłoszone osoby zaginione ⁷	0	0	0	0
Zgłoszona przemoc PL / BY	5 / 7	28 / 36	0/1	0/1
Urazy w wyniku muru	3	3	0	0
Liczba interwencji			22	

Kraje pochodzenia 20.07–26.07.2023

Demografia

W raportowanym okresie Centrum Monitoringowe otrzymało prośby o pomoc od 55 grup składających się z 218 osób, co jest niewielkim spadkiem w stosunku do pierwszej połowy lipca. Wśród nich było dziewięcioro małych dzieci, w tym sześcioro – małych dzieci bez opieki. Wśród

⁷ Za zaginione uznajemy osoby, których zaginięcie zostało zgłoszone przez najbliższych krewnych, w sytuacji kiedy nie mają kontaktu ze zgłaszaną osobą co najmniej od trzech dni.

cudzoziemców na pograniczu polsko-białoruskim była między innymi matka z 13-letnim synem oraz grupa składająca się z trzech kobiet (z czego jedna miała 17 lat). Najwięcej zgłaszających się osób pochodziło z Etiopii, Maroka, Somalii, Jemenu, Syrii i Erytrei. Kraju pochodzenia 10 osób nie udało się ustalić.

Białoruś i strefa przygraniczna

W raportowanym okresie zgłoszeń z terenu Białorusi oraz pasa pomiędzy umocnieniami polskimi i białoruską Sistiemą było niewiele – łącznie w ciągu dwóch tygodni było to 5 próśb o pomoc. W pierwszym tygodniu były to zgłoszenia od dwóch grup (jednej dwuosobowej oraz samotnego mężczyzny), zaś w drugiej połowie raportowanego okresu – dwie samotne osoby z pasa ziemi pomiędzy infrastrukturą polską i białoruską.

W drugiej połowie lipca dotarło do nas niewiele relacji osób, które przekroczyły mur i mogłyby opisać jak wygląda sytuacja humanitarna pomiędzy umocnieniami. Relacje te były też mało pogłębione. Dotyczyły między innymi liczby osób przebywających w tym obszarze:

(...) that on the other side of the fence in Belarus, very close to the fence [komentarz tłumacza Grupy Granica: rozmówca w swoim natywnym języku używa także odpowiednika słów "international zone"], there are many people, also families and elderly people.

Fot. archiwum Grupy Granica

Interwencje humanitarne, medyczne i prawne

Organizacjom humanitarnym i osobom współpracującym, które udzieliły nam informacji, udało się udzielić wsparcia rzeczowego 140 osobom podróżującym w 34 grupach. 4 osobom z 3 grup

udzielono dodatkowo specjalistycznej pomocy medycznej dzięki zaangażowaniu medyków Lekarzy bez Granic oraz medyków przebywających na Podlasiu prywatnie, w charakterze wolontariuszy. Organizacje i osoby zapewniające osobom w drodze wsparcie rzeczowe i medyczne w przygranicznych rejonach łącznie wzięły udział w 45 udanych interwencjach. Według pracowniczek organizacji humanitarnych i osób działających na Podlasiu, osoby w drodze najczęściej proszą o wodę i suche ubrania. Ludzie, którym udzielono pomocy w raportowanym okresie, byli czasem bardzo słabo przygotowani do drogi – jeden ze spotkanych mężczyzn, Somalijszyk, nie miał ze sobą żadnych rzeczy, poza letnim ubraniem na sobie oraz telefonem, zaś kobiety z Etiopii z jednej z grup były w klapkach.

Fot. archiwum Grupy Granica

Jeśli chodzi o interwencje medyczne oraz pierwszej pomocy przedmedycznej to dotyczyły one między innymi opatrzenia pogryzień przez psy, skaleczeń i ran wynikających z długiego marszu oraz torsji spowodowanych zatruciem brudną wodą. Pracownicy organizacji, którzy udzielali pomocy, spotkali się także z jednym przypadkiem hipotermii. Jak wskazują specjaliści medycyny ratunkowej, jest to możliwe także latem, choć wydawałoby się kontrintuicyjne⁸.

⁸<https://twojdyzur.pl/blog-hipotermia/> oraz <https://www.medonet.pl/choroby-od-a-do-z/urazy-i-stany-nagle.co-sie-dzieje-z-cialem--gdy-sie-wychlodzisz--bardzo-niebezpieczne-sygnaly.artykul.23330110.html> [dostęp z dn. 31.07.2023 r.].

Wywózki i przemoc służb

W okresie objętym niniejszym raportem łącznie 14 grup (składających się z 45 osób) zgłosiło doświadczenie wywózki. Wśród wywiezionych do Białorusi była co najmniej jedna kobieta i jedno dziecko.

Ludzie, którzy relacjonowali nam pushbacki, opowiadali o praktykach stosowanych już od dawna na granicy polsko-białoruskiej – było to między innymi zabieranie rzeczy osobistych, niszczenie sprzętu (w tym telefonów), pryskanie gazem łzawiącym w twarz.

Kobieta, z którą przeprowadzono rozmowę pod koniec lipca (a która doświadczyła pushbacku miesiąc wcześniej), opowiadała także o braku dostępu do wody w placówce SG, co dla osób po wielodniowej wędrówce przez las było szczególnie trudne [wypowiedź jest w 3. os. l. poj., bo tak formułował ją tłumacz z języka natywnego respondentki na j. angielski]:

She said, there was no such kind of treatment, even when they were taking us to this prison [z całości rozmowy wynika, że do placówki SG]. I was even asking, there was a lady, she came into the room and she asked her for water, because she was really thirsty at the time. She said 'ok', but she didn't come back.

W tej samej relacji pojawia się mniej typowa wypowiedź dotycząca częstej praktyki skłaniania do podpisywania dokumentów, których cudzoziemiec nie rozumie (lub, rzadziej – nie wie jaki jest ich cel). Tym razem, według respondentki, funkcjonariusze podsunęli formularz, który zawierał tylko kilka pytań:

She said it was like a blank paper and there were 2 questions, 'what's your name?' and 'what's your nationality?', basic information and a place for signature. There was no nothing, there was no nothing written there.

W relacjach z pushbacków pojawiały się także kolejne wspomnienia dotyczące zabierania rzeczy przed wywiezieniem:

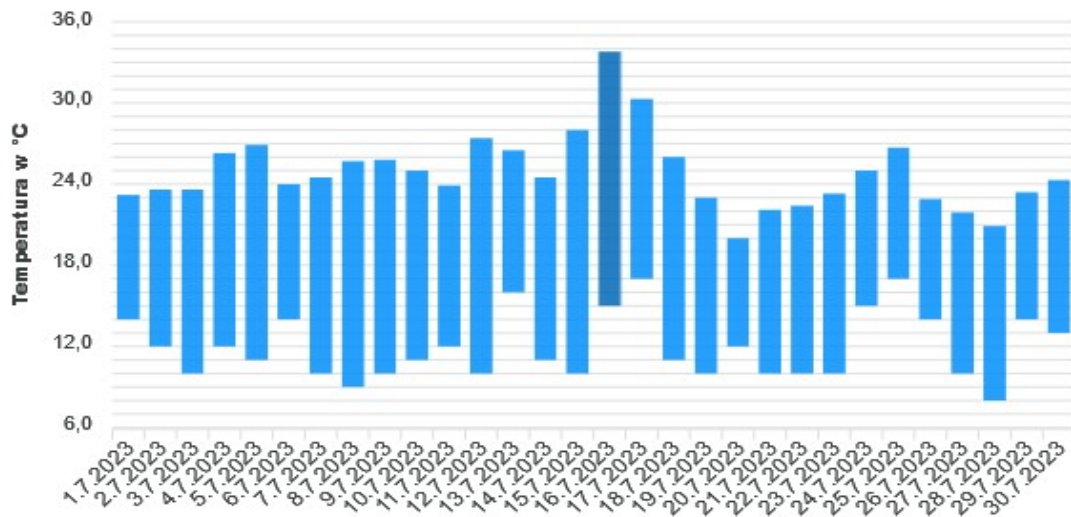
Our clothes were with the Polish border guard and we don't have any food, we don't have any of our clothes and it's quite difficult there.

Fot. archiwum Grupy Granica

Temperatury wg stacji pogodowej Białystok⁹

Wykres pokazuje dzienną maksymalną/minimalną temperaturę w danym dniu w °C w lipcu br.

⁹ <https://www.pogodowecentrum.pl/archiwum-pogody/szczegoly-miasta/122950-99999/bialystok> [dostęp z dn. 17.07.2023 r.].